

Atskaite par dalību COPA/COGECA un Eiropas Komisijas
rīkotajā darba grupā:

Liellopu gaļa

11. – 12. aprīlis 2013., Brisele

Izskatāmais jautājums:

Darba kārtības apstiprināšana.

Rezumējums:

COPA-COGECA sekretariātā saņemts Lietuvas Lauksaimnieku savienības lūgums iekļaut darba kārtībā pie sadaļas „Dažādi” un apspriest priekšlikumu par iespēju lūgt Komisiju pārskatīt Regulas 1857/2006 87. un 88. punktu un Regulas 70/2001 15. un 16. punktu, dodot iespēju dalībvalstīm no valsts budžeta sniegt atbalstu ciltsdarbam attiecībā uz šķirnes lopu iepirkšanu, t.i. subsidēt 50% no to iegādes vērtības.

Tā kā COPA-COGECA darba grupas sanāksmes darba laiks tika pārsniegts un nebija iespējams ilgāk aizkavēt tulkus (sadaļa „Dažādi” ir darba kārtības pēdējais punkts), šis priekšlikums netika apspriests, vēstules teksts tiks izsūtīts ekspertiem elektroniski un jautājums diskutēts Lopkopības darba grupā.

Izskatāmais jautājums:

EK Konsultatīvās darba grupas vadītāja un divu vietnieku vēlēšanas.

Rezumējums:

Par grupas vadītāju ievēlēts Īrijas Lauksaimnieku asociācijas pārstāvis Henry Burns no COPA-COGECA, kas tādējādi pārstāv ražotājus – liellopu audzētājus un pats ir piena/gaļas lopkopības saimniecības īpašnieks.

Grupā vadītāja vietnieka amata ievēlēts Peter Mitchell no Lielbritānijas, kas pārstāv industriju - FoodDrinkEurope .

Par otru grupas vadītāja vietnieku ievēlēts Cormac Healy no Īrijas, kas pārstāv tirgotājus

Izskatāmais jautājums:

Viedokļu apmaiņa par liellopu tirgu.

- Prognozētie rezultāti pēc grupu tikšanās 19.03.2013.

- Situācija un pārvaldība, Eiropas ražošanas un patēriņa globālajā tirgū: izmaksas un peļņa.

Rezumējums:

Ārējā tirgus apskats - kopumā Eiropas eksports uz Turciju ir samazinājies, nedaudz palielinās uz Alžīriju, Libānu. Indija strauji ienāk pasaules tirgū ar zemāku kvalitāti, bet interesantu produktu piedāvājumu, tas jāņem vērā. EK prognozē 2013., 2014. gados ražošanas stabilitāti, cenu palielināšanās tendenci, nelielu patēriņa kritumu.

COPA-COGECA darba grupas vadītājs - agrāk Francijā bija 25% no visiem Eiropas gaļas liellopiem, 2012. zaudējam ap 200 tūkstošiem dzīvnieku, ražošana ir stagnācijā, kapitāls aizplūst no sektora, ražošanas izmaksas nemiīgi pieaug, lopkopības vietā attīstās dārzenu ražošana, kas piesaista lauksaimniekus, jo jāiegulda mazāk laika darbā. Mums nepieciešams (decoupling) atbalsts zīdītājgovīm no KLP. Ja neatbalstīs atsevišķi, govju skaits krietni samazināsies.

Tādējādi rodas jautājums par EK prognožu atbilstību reālajai situācijai sektorā.

Jautājums Komisijai - cik liellopu audzēšanas holdinga ir pārbaudīti, vai tie atbilst visiem audzēšanas, ražošanas, higiēnas un labturības standartiem, un nosacījumiem, kas tiek pieprasīti no Eiropas lauksaimniekiem atbilstoši ES likumdošanai?

Valstu ekspertu ziņojumi .

Vācija - Liellopu gaļas bizness sokas labi, cenas ir stabilas. Neredzam, kā patērētājs reaģē uz zirgu gaļas skandālu, jo nav datu par pirkšanas apjomu izmaiņām. Liels lobija darbs veikts no veģetāriešu puses, notiek dažādi ar pārtiku saistīti skandāli. Bija krities pieprasījums Ziemassvētku laikā, janvārī un februārī. Nav daudz eksporta uz Turciju dokumentācijas sarežģītības dēļ.

Dānija - krities specializētās liellopu gaļas produkcijas ražošanas apjoms, DNS pārbaudēs atrasts maz zirgu gaļas, vairāk cūkgaļas piejaukums.

Itālija - situācija nozarē smaga, produkcijas ražošanas apjomi kritušies, dzīvnieku skaits samazinājies par 6 %, kaušana par 5-7 %, patēriņš par 2,4 %. Pārdošanas cenās neredz ražošanas izmaksas. Kopumā audzētāji zaudē ap 200 eiro uz vienu audzēto dzīvnieku. Situāciju apgrūtinā arī sarežģītākas loģistikas un sanitārās prasības.

Polija - galvenā problēma pašreiz - ar rituālo kaušanu saistītie jautājumi. Cenas kritušās dramatiski, par apmēram 30 %. Ražošanas izmaksas netiek segtas.

Lielbritānija - galvenais, kas pašreiz ietekmē sektoru, ir sliktie laika apstākļi, garās ziemas dēļ. Rodas problēmas ar barības pietiekamību. Šmallenberg vīrusa izplatība radījusi pamatīgus zaudējumus audzētājiem. Zirgu gaļas skandāla rezultātā svaigas gaļas patēriņš

ir jūtami pieaudzis, patērētāji negrib pirkt pārstrādātu gaļu. KLP diskusijas par l pīlāru ir svarīgākas, nekā iepriekš.

Čehija - šogad bija visaukstākā ziema pēdējo 100 gadu vēsturē, kas audzētājiem radījusi problēmas, nezinām, vai pietiks sagādātās barības, kad būs iespējams dzīvniekiem doties ganībās, iespējami plūdi kalnu apvidos, kur pārsvarā notiek lopkopība.

Beļģija - izolēts tirgus, specifiska situācija, jo pārsvarā fermās ir lopkopības un graudkopības saimniekošanas apvienojums. Gaļas liellopu sektora problēmu dēļ saimnieki izvēlas pārtraukt lopkopības biznesu.

Grieķija - nav peļņas iespēju, vidējā cena par kilogramu minimāli palielinājusies, bet ekonomiskās krīzes dēļ ievērojami krities patēriņš.

Slovēnija - situācija kopumā stabila, zirgu gaļas skandāls Eiropā tikai veicināja vietējo gaļas produktu patēriņu.

Ungārijā - pirmo reizi daudzu gadu laikā eksports krities par 25 %, tajā skaitā uz Turciju. Zirgu gaļas skandāls patēriņu neietekmēja, jo mums tas nav aktuāli.

Īrija - ļoti traucē sliktie laika apstākļi šogad. Cenas turpina saglabāties labā līmenī.

Holande - bijuši vairāki ar pārtiku saistīti skandāli, 50 000 tonnas zirgu un liellopu gaļas ticis iznīcināts. Cenas stabilas, bet par 40% kritušies kaušanas apjomi.

Spānija - augsts cenas līmenis, patēriņš ir stabils, samazinājies tā paša skaita dzīvnieku kopējais svars, cenas kritīsies, eksporta apjomi paliek nemainīgi. Zirgu gaļas skandāls nerādīja nekādu ietekmi uz patēriņu.

Somija - samazinās kaušanas svars, dzīvnieku daudzums saglabājies nemainīgs. Cenas ievērojami zemākas nekā vidēji Eiropā. Patēriņš vairs nepalielinās. Zirgu gaļas skandālam nebija īpaša ietekme, cilvēki ir ieinteresēti pagaršot zirgu gaļu.

Zviedrija - cenas neredz ražošanas izmaksas, vērojams liels ganību dzīvnieku pieprasījums pirms vasaras sezonas, daudzi vēlas pirkt. Iepriekš mēs zaudējām daudz dzīvnieku, tagad cenšas atjaunot populāciju. Cilvēki sākuši vairāk interesēties par vietējo gaļas produkciju, vēlas konkrētāku marķējumu.

Francija - kooperatīviem produkcijas ražošanas apjomi kritušies, kaušanas samazinājusies par 5 %, patēriņš samazinās, cenas labas, bet ražošanas izmaksas augstas. Prognozējam, ka 2014. gads liellopu gaļas sektoram būs smags. Mūs uztrauc - loģistika, transports, audzēšana - dārgi! Turklāt samazinās augu proteīnu audzēšana, jo izdevīgāk audzēt enerģētiskos augus.

Saistībā ar zirgu gaļu - milzīgi skandāli **Francijā**, šoks pārtikas ķēdē. Pārstrādātās produkcijas patēriņš krities, tendence izvēlēties svaigu gaļu. Jūtamies pesimistiski. Ražošanas izmaksu, izejmateriālu cenu pieaugums, nav risinājumu, kā būt rentabliem. Nekad nav pieredzēts tāds teļu dzimstības kritums kā pašreiz.

Austrija - cena pēdējos gados paaugstinājusies par 10 %, eksportējam mazāk uz Turciju un Krieviju. Zirgu gaļas skandāls veicināja augstu bioloģiskās lauksaimniecības produkcijas pieprasījumu.

SECINĀJUMS - Eiropas gaļas liellopu audzēšanas sektors šobrīd ir kritiskā situācijā, ražošanas izmaksas nemitīgi pieaug, audzētājiem nav iespēju būt rentabliem un gūt peļņu.

Izskatāmais jautājums:

Informācija un viedokļu apmaiņa par Kopējās Lauksaimniecības Politikas (CAP) reformām un jo īpaši attiecībā uz liellopu gaļu.

Rezumējums:

Sarunas joprojām iespējamās Īrijas prezidentūras laikā, budžets samazināts. Tieši maksājumi ir par 6% mazāki, nekā lauksaimniecības attīstības maksājumu apjoms.

Jautājums - kas būs ar MLA maksājumiem un capping?

Padome ir elastīgāka nekā Parlaments, pirms 20.jūnija jāsasniedz kompromiss starp Padomi un Parlamentu.

Īrijas pārstāvis izteica viedokli, ka I pīlāra ietvaros jābūt MLA atbalsta maksājumiem, II pīlārā ietverti maksājumi pārtikai. Nauda aiziet visur, bet pārtikai nav pietiekami. Jādod vairāk Pirmajam pīlāram, lai pēc iespējas vairāk atbalstītu ražotājus, nevis zemes īpašniekus. Zaudēsim zīdītājus, ja nebūs atbalsta maksājuma par tām. Citādi aitu un liellopu audzēšana būs nepatīkšanās.

Itālijas pārstāvis - noteikti jāsaņem zīdītāju atbalsta maksājumi, tas ir vitāli svarīgi.

Francijas pārstāvis - dialoga savstarpējās sarunas ir demokrātiskas, bet tas ir smags process.

Lielbritānijas pārstāvis - mums vajadzīgs viens spēcīgs pirmā pīlāra maksājums.

Industrijas pārstāvis - pilnībā atbalstam KLP atbalsta nepieciešamību liellopu gaļas ražotājiem, lai nodrošinātu lauksaimnieku drošību nākotnē un tāpat arī pārstrādes industrijas nākotni. Atbilstošas subsīdijas ir vitāli nepieciešamas.

Izskatāmais jautājums:

- Viedokļu apmaiņa par piekļuves grūtībām starptautiskajos tirgos, tostarp tirgiem Dienvidkorejā un ASV.
- Informācija par brīvās tirdzniecības sarunu stāvokli ar Kanādu, ASV, Mercosur (Argentīna, Brazīlija, Paragvaja, Urugvaja).

Rezumējums:

Pienskābes izmantošana kautķermeņu karkasu apstrādē Eiropā tika apstiprināta pēc ASV ierosinājuma, savukārt ASV nepieļauj Eiropas liellopu gaļas nonākšanu savā tirgū.

Industrija pieprasa paātrināt sarunas, pieņemt lēmumus, lai sekmētu eksportu.

Ieilgušas sarunas ar Kanādu, ir daudz citu politisku jautājumu, kas nav saistīti ar lauksaimniecību, par ko jāpanāk vienošanās. Grūti prognozēt, kad sarunas var nonākt beigu stadijā, tas atkarīgs no Kanādas.

COPA-COGECA lūdz EK paskaidrot, kāds ir attīstības virziens - vai mēs pārstājam ražot Eiropā un atveram robežas, lai visa pārējā pasaule ražo priekš mums, vai arī atbalstam Eiropas ražotāju. Šādā veidā, kā ir tagad - būs jauni produkcijas skandāli!

Kopsavilkums/ leteikumi nākamajam darbam:

Eiropas gaļas liellopu audzēšanas sektors šobrīd ir kritiskā situācijā, ražošanas izmaksas nemiēti pieaug, audzētājiem nav iespēju būt rentabliem un gūt peļņu.

Eiropas Komisijas pārstāvju prognozes sektora attīstībai neatbilst reālajai situācijai nozarei.

Gaļas liellopu audzētājiem vitāli nepieciešams KLP atbalsts tiešo maksājumu veidā.

Liellopu gaļas imports no trešajām valstīm sagraus Eiropas lauksaimnieku konkurētspēju.

Jābūt attiecinātiem vienlīdzīgiem nosacījumiem, ja EK vēlas pieļaut importu.

Maija Pontāga

Paraksts

